MIELIPIDE

Saiskohan Suomikin rajavalvontansa ilmaiseksi? Vaikka 5 viikkoa – ensin Ruotsi, sitten Tanska, Saksa, USA, Venäjä....? Eli ulkoistetaan mekin! **MARTTI PELTOLA KOMMENTOI VIIKON KYSYMYSTÄ**

LUKIJALTA

Ehdoton ei veronlisäykselle

Helsingin Sanomissa 6.11.2012 esitetään lannoiteveroa viljelijöille, jotta maailma pelastuisi. Artikkelissa VATT:n johtava ekonomisti Laukkanen väittää, ympäristötukien ehtojen noudattamatta jättämisen olevan yleistä. Täällä pellonpientareella taasen yritetään viimeiseen asti noudattaa mitä kummallisimpia ja käsittämättömämpiä ”EU-määräyksiä” tulojen menettämisen pelossa.

VATT:n mukaan ympäristötuki ei ole vähentänyt lannoitteiden käyttöä. Ja viljelijäpuolella ollaan harmissaan, kun lannoitusehtojen mukaan kasveille ei saa antaa riittävästi ravinteita. Esimerkiksi mallasohran jyväkoko kärsii siitä, että se ei saa riittävästi fosforia.

Lannoitteiden kalleus rajoittavat jo nyt riittävää ravinteiden tarjontaa kasveille. Tämä tulee eteen todella pahasti hivenravinnepuolella, joka taas tulee näkymään tuotteen laadussa.

VATT on huolissaan kesantopeltojen vähenemisestä. Toisaalta EU:ssa halutaan estää biopolttoaineiden valmistaminen ”ruuasta”. Eli suomalainen viljelijä ei saa viljellä rypsiä ja tehdä siitä karjalleen valkuaisrehua ja työkoneisiinsa polttoainetta. Suositaan mieluimmin eteläamerikkalaista (GMO?) soijaa ja fossiilista öljyä. Viljellä vai eikö viljellä, siinä pulma.

Artikkelin mukaan 50–60 prosenttia mereen päätyvästä fosforista on peräisin maataloudesta. Niin varmaan onkin, mutta siinä on ihminen välissä. Esimerkki eräältä sattumanvaraisesti valitulta elimäkeläiseltä pellolta: Ympäristötukiehtojen sallimat maksimimäärät ravinteille: typpi 120 kg/ha ja fosfori 17 kg/ha.

Pelto on lannoitettu siten, että siihen on mennyt typpeä 103 kg, fosforia 15 kg. Jyväsadon mukana on poistunut typpeä 84 kg/ha ja fosforia 18 kg/ha.

Typpeä ja fosforia on sitoutunut myös olkimassaan. Eli hyvällä sadolla pellosta otetaan irti enemmän ravinteita, kuin sinne laitetaan. Lisäksi on hyvä muistaa, että maaperästä liukenee aina ravinteita, viljeltiinpä sitä tai ei. Oli se sitten metsää tai puistoa.

Minne ravinteet sitten joutuvatkaan, sen jälkeen kuin ne ovat maatilalta lähteneet, onkin sitten toinen juttu. Monessako jätevedenpuhdistamossa on typen talteenotto? Ja vaikka talteenotto olisikin, niin sillä saadaan typestä pois korkeintaan 80 prosenttia.

Tehdäänkö fosforille muuta, kuin saostetaan se rautasulfaatilla käyttökelvottomaan muotoon. Ja minne erotelut ravinteet sitten joutuvat puhdistamoilta? Lannoitteisiin käytettävä fosfori on rajallinen luonnonvara, jota ei saisi tuhota. Kaikki ravinteet olisi saatava takaisin elintarvikeketjun kiertoon, niin kuin aikoinaan on tehtykin. Nykyisin biokaasulaitokset jätevesipuhdistamojen yhteydessä ovat oiva apu tässä.

Laukkasen puheet perusteettomasta taloudellisista lisärasitteista maataloudelle ovat käsittämättömät ja niiden ajoitus tällaiseen lähes katovuoteen on maataloustuottajia syvästi loukkaavaa.

Kimmo Jokiranta
maanviljelijä
Kouvola

MARKKU VUORIKARI

Typpeä ja fosforia on sitoutunut myös olkimassaan, Kimmo Jokiranta kirjoittaa.

Metsähallitus tekee erinomaista tulosta

Maaseudun Tulevaisuuden artikkeleissa 5.11. annettiin sangen synkeä ja yksipuolinen kuva Metsähallituksen liiketoiminnasta.

Metsähallitus on tehnyt erinomaista tulosta 2000-luvulla. Tuloksemme on nyt 110 miljoonan euron luokkaa, kaksi kertaa suurempi kuin vielä 7–8 vuotta sitten. Maksamme tuloutusta valtiolle 120 miljoonaa euroa vuodessa. Valtiolle maksettavia osinkoja tai tuloutusta listattaessa Metsähallitus kuuluu terävimpään kärkeen. Päinvastoin kuin artikkelissa väitetään, verovaroja liiketoimintaan ei ole käytetty eikä käytetä.

Valtion metsien kohdalla liiketoiminnan perusjako on se, harjoittaako valtionmetsäorganisaatio liiketoimintaa toimijana vai pidättäytyykö se lähinnä hakkuuoikeuksien myyntiin valtion mailta.

Euroopasta löytyy molempia esimerkkejä. Virastomaiset, suppeampaa roolia edustavat metsähallitukset tuottavat tekevät yleensä vaatimatonta tulosta tai tappiota. Valtion omistamien luonnonvarojen hyödyntämisaste on verraten alhainen. Toisaalla ne valtionmetsäorganisaatiot, jotka aidon liiketoiminnan periaatteilla harjoittavat metsätaloutta ja muita toimialaan läheisesti liittyviä liiketoimintoja, hyödyntävät hakkuumahdollisuuksia paremmin ja tekevät selvästi parempaa tulosta valtiolle.

Jo edellisessä, vuonna 2005 asetetussa omistajapolitiikassa Metsähallitukselle säädettiin selvästi nousevat tulostavoitteet. Ainoaksi keinoksi nähtiin liiketoimintojemme kasvattaminen. Metsätalous onkin menestynyt erinomaisesti – paitsi tuloksen, myös maineen suhteen, mitä tuore sidosryhmätutkimuksemme osoittaa. Myös puuta ostavat asiakkaat arvostavat metsätalouden toimintatapaa.

Samoin menestyvät useimmat muistakin liiketoiminnoistamme kuten Laatumaa, Fin Forelia Oy, Siemen Forelia Oy ja Morenia Oy. Esimerkiksi metsäpuiden taimia tuottava Fin Forelia Oy on tehnyt haastavalla toimialallaan hyvää tulosta jo vuosia, samoin Morenia ja Siemen Forelia. Tämä uusien liiketoimintojemme kokonaisuus on myös selkeästi voitollista.

Omistajan linjaamana Metsähallitus on kasvattanut hakkuumääriään – suojelupinta-alan voimakkaasta kasvusta huolimatta – 2000-luvulla. Kustannustehokkuus ja herkkyys asiakaspinnassa ovat kasvaneet entisestään. Tämä on pitkälti johtunut siitä, että Metsähallitus on voinut harjoittaa monipuolista liiketoimintaa ja vahvistanut näin markkinatuntemustaan ja liiketoimintaosaamistaan. Metsähallituksen henkilöstölle tällä on ollut selvästi motivoiva merkitys.

Joukkoon mahtuu myös epäonnistumisia, ja miljoonakin euroa on paljon rahaa. Mutta jos tällä liiketoimintakulttuurilla Metsähallitus on saanut 2000-luvulla tuotettua valtiolle tulosta lähes miljardi euroa, on toteutuneiden riskien osuus kuitenkin suhteellisen vähäinen.

On hyvin helppo kuvitella ahtaampaan lestiin asemoitu Metsähallitus, jonka tulos, hakkuumäärä ja muut suoritteet olisivat kertaluokkaa nykyistä alempana. Valtion kirstun vartijat eivätkä asiakkaamme ainakaan sitä halua.

Merkittävä osa kritiikistä kohdistuu matkailuliiketoimintaamme, Villin Pohjolan ja Eräsetti Oy:n kokonaisuuteen sekä tähän hieman etäisemmin liittyvään Estar Oy:öön, missä Metsähallituksella on vajaa 20 prosentin vähemmistöosuus.

Matkailuliiketoimintaamme kehitettiin voimakkain toimin kannattavaksi siinä onnistuen. Eräsetti Oy ja Villi Pohjola päätettiin kuitenkin myydä. Luopumispäätös oli linjakas ja selkeytti Metsähallituksen roolia. Toki päätös kirpaisi monia, muun muassa kymmeniä matkailuyrittäjiä ja alihankkijoita, jotka toimivat Villin Pohjolan yhteistyöverkostoissa sekä asiakkaita, joille on nyt tarjolla selvästi aiempaa vähemmän vuokrakämppiä valtion mailla.

Valtion mailla – kolmasosassa Suomea – on paljon vielä hyödyntämättömiä mahdollisuuksia niin liiketoiminnan, luonnonsuojelun kuin kansalaispalvelujen saroilla. Jotta näitä mahdollisuuksia voitaisiin tasapainoisesti ja hallitusti hyödyntää vähintään nykyinen määrä yhteiskunnan hyväksi, tulee tämän 153-vuotiaan entisen keskusviraston olla herkällä korvalla omistajan, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa, yrittää ja hakea mahdollisuuksia.

Näitä mahdollisuuksia valtion luonnonvara- ja biotalousstrategioissa sekä muissa politiikkaohjelmissa perätään myös valtion mailta. Tuoreen tutkimuksen perusteella sidosryhmämme pitävät Metsähallituksen aktiivista roolia tässä parempana – tai ainakin vähemmän huonona – vaihtoehtona verrattuna siihen, että valtion maat avattaisiin nykyistä enemmän yksityiselle liiketoiminnalle.

Juha Mäkinen
viestintäjohtaja
Metsähallitus

Ojapelto vastaa Kairiselle

Haluan kiittää maitotilan emäntä Seija Kairista hänen kirjeestään. Valitettavasti en ehtinyt vastaamaan siihen kohtuullisen ajan sisällä. Kairisen pyynnöstä yritän tässä kirjoituksessa vastata hänen esittämiinsä kysymyksiin ja huolenaiheisiin.

Maalaispoikana ymmärrän hyvin tuottajien ahdingon. Huoli ja hätä on myös niillä sadoillatuhansilla suomalaisilla, jotka ovat menettäneet työpaikkansa tai pelkäävät toimeentulonsa puolesta.

Valitettavasti keskustelu yhteisistä asioista perustuu tällä hetkellä liikaa vastakkainasetteluun, ei niinkään yhteisten mahdollisuuksien etsimiseen. Se on surullista, sillä juuri nyt tarvitsisimme ennen kaikkea yhdessä tekemistä.

Keskustelu suomalaisesta ruokaketjusta on syystä tai toisesta jumiutunut tulonjakokeskusteluksi. Tätä keskustelua hallitsee vankka luulo siitä, että yksi (=kauppa) hyötyy toisen (=tuottaja) kustannuksella.

Todisteita tämän käsityksen tueksi ei kuitenkaan löydy ainakaan S-ryhmän ruokakaupan tulonmuodostusta tarkastelemalla.

Virallisen tilastoinnin perusteella S-ryhmän osuus elintarvikeketjun tulovirroista on viime vuosina jatkuvasti pienentynyt, kun vastaavasti esimerkiksi teollisuuden ja verottajan osuus on samalla ajanjaksolla kasvanut.

Tällä hetkellä kaupan osuus on alle viidennes ja teollisuuden noin kolmannes. Näiden päälle lisätään vielä tuoteverot, jotka nostavat kuluttajahintoja jopa 30 prosentilla.

Usein unohdetaankin, että yhä suurempi osuus ruokaketjun rahoista valuu verottajan kukkaroon ja sitä kautta kansantaloutemme yhteisten asioiden hoitamiseen. Ensi vuoden alusta verottajan potti kasvaa taas yli 150 miljoonalla, kun ruuan arvonlisäverokanta nousee yhdellä prosenttiyksiköllä.

Tulonjakokeskustelu perustuu valitettavan usein kokonaisuudesta irrotettuihin tietoihin ja tarkoitushakuiseen uutisointiin. Näin luodaan turhaa vastakkainasettelua, joka estää rakentavan yhteistyön.

Suomalainen elintarvikeketju on kansallinen voimavara, joka pysyy kilpailukykyisenä ja toimivana vain yhteistyötä tekemällä.

Me S-ryhmässä tiedostamme, että suurena suomalaisena kuluttajaosuuskuntana meillä on vastuu suomalaisten ruokaturvasta.

Tässä asiassa näkymä on sekä paikallinen että maailmanlaajuinen. Se merkitsee sitä, että meidän on oltava yhtä aikaa paikallisesti joustavia ja yhteistyökykyisiä sekä maailman mittakaavassa vahvoja ja uskottavia.

Se, että pystymme pitämään pienen kansan puolia globaaleilla ruokamarkkinoilla, vaatii suuren yrityskoon mukanaan tuomia muskeleita. Samoilla muskeleilla pystymme palvelemaan suomalaista elintarvikeketjua entistä edullisemmin.

Suuren mittakaavan kautta pystymme tuottamaan yhä enemmän palveluita pienemmillä kustannuksilla. Tästä kertoo se, että esimerkiksi 2000-luvulla suomalaisen kaupan nettokatteet ovat kutistuneet viidenneksellä kun samalla ajanjaksolla elintarviketeollisuuden katteet ovat nousseet viidenneksen.

Vahvasta S-ryhmästä hyötyykin koko suomalainen ruokaketju kuluttajaa myöten.

S-ryhmä haluaa jatkaa ja parantaa yhteistyötä suomalaisten tuottajien ja elintarviketeollisuuden kanssa. Se on mahdollista vain ilman väliin tulevia henkisiä ja lainsäädännöllisiä esteitä.

Muutimme juuri liiketoimintamalliamme, jotta osuuskauppojen paikallinen yhteistyö maakunnan omien tuottajien kanssa olisi entistä sujuvampaa. Luomme parhaillaan lähiruokastrategiaa paikallisten ja maakunnallisten tuotteiden valikoimien kasvattamiseksi.

Yhtenä Pro Luomun perustajajäsenistä olemme muutamassa vuodessa tuplanneet kotimaisen luomun myynnin ja nyt tavoittelemme myynnin kolminkertaistamista.

Nämä tavoitteet täytetään vain yhdessä tekemällä.

Jukka Ojapelto
S-ryhmän
päivittäistavarakaupan
johtaja

Ota kantaa tekstiviestillä

■ Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?

Pankkivero

Ehdottomasti kiellettävä pankkivero. Muka määräaikainen, niin piti olla auton veronkin. Vaan ikuiseksi valtion lypsylehmäksi jäi sekin. **Jotakin rajaa**

Protesti

Asiakkaana protestoin kartellikauppoja jaloillani. Ne painavat kotimaista tuotantoa alas ja suosivat ”halpatuontia”. **Asiakas**

Ruotsissa kauppa ei voikaan päästä korkeisiin myyntilukuihin kotimaisen lihan osalta, koska siellä lihantuotanto on romahtanut. **Kaupan ansiota?**

Palautetta

Puhut asiaa, Jorma Metsä-Ketelä. Juuri tämä ”yrittäjäystävällinen” tilanne vallitsee Suomessa. **Yksi yrittäjä**

Kiitos Jarmo Keskinen ymmärrettävästä ja hyvästä pelkistetystä esityksestä. Samoin toimittaja. **Karjala**

Tosi hyvä kirjoitus Mika Karjalainen (MT 5.11.). Ja niin totta. **Ei vihreä**

Julmaa tekstiä turkistarhauksesta (MT 29.10.). Suomi ei ole sivistysvaltio niin kauan kun laillistettu eläinrääkkäys sallita an. **Ei nimimerkkiä**

Kiitos Jaakko Ylitalo valaisevasta kirjoituksesta. Nyt tavallinen junttikin tajusi, Nato vai ei. **Maija**

Historia opettaa

Liittolainen pitää valita silloin kun vielä voi valita. **Ei nimimerkkiä**

Oikea osoite

Palkinto metsäaktivistille. Palkintorahan oikea osoite on jo suojeltujen alueiden hoitorästit. **Luonto kiittää**

Taivaan tuuliin

Kouvolan alueelta ei löytynyt yhtään säkkien keruupistettä. Kiersivät nyt savuna ilmaan. **Ei nimimerkkiä**

EU ja unohdukset

Eipä ole ihme, jos koko maan maatalous unohtuu, kun jo ohjeetkin ovat olleet väärin käännettyjä pitkään. **Pitkään seurannut**

Turvassa

Luontoliiton susiryhmä näkyy kokoontuvan Helsingissä Annankadulla viidennessä kerroksessa. Ovat ainakin susilta turvassa. **Ei nimimerkkiä**

Amerikan malliin

Suomenkin vaaleihin hivutetaan pikkuhiljaa Amerikan mallia, missä äänestäminen tehdään mahdollisimman vaikeaksi. **Lehmä ojassa**

VIERASKOLUMNI

Obaman toinen mahdollisuus

Yhdysvaltain 44. presidentti, demokraattien Barack Obama varmisti jatkokautensa varsin täpärästi voittaessaan republikaanien ehdokkaan Mitt Romneyn. Äänestäjistä Obama sai taakseen noin 50 prosenttia ja Romney noin 48. Valitsijamiesten määrässä ero oli kuitenkin merkittävämpi vaalitavasta johtuen.

Vaalien tulosten perusteella Yhdysvaltain poliittinen kahtiajako näyttää todella kovalta. Vastakkainasettelu demokraattien ja republikaanien välillä kasvoi vaalikauden aikana. Jakolinja näkyy edelleen myös kongressissa. Republikaanit säilyttivät edustajainhuoneessa enemmistön. Kongressin toisessa kamarissa, senaatissa, puolestaan demokraatit pitivät ja jopa vahvistivat enemmistöään.

Jos presidentillä olisi puolellaan enemmistö sekä edustajainhuoneessa että senaatissa, hänellä olisi paremmat mahdollisuudet toteuttaa politiikkaansa. Ensimmäisellä Obaman presidenttikaudella republikaanit ovat kyenneet estämään useita Obaman ajamia aloitteita edustajahuoneen enemmistöön tukeutuen.

Tiukka vastakkainasettelu luo heikon perustan talousongelmien ratkaisemiseksi. Yhdysvaltain valtionvelka on noussut huimaan 16 000 miljardiin dollariin. Ehkä merkittävin ongelma on raukeamassa olevat väliaikaiset verojen alennukset. Ellei Obama saa taakseen myös republikaanien tukea, niin ensi vuoden alussa ovat edessä rajut automaattiset menoleikkaukset ja veronkorotukset määräaikaisten veroalennusten poistuessa.

Obama lähtee siitä, ettei verojen kevennyksiä enää jatketa yli 250 000 dollaria ansaitsevilta. Republikaanit puolestaan ovat luvanneet, ettei kenenkään verotusta kiristetä. Tämä on tuttu vastakkainasettelu monesta maasta, myös Suomesta.

Obama ja demokraattinen puolue ovat kyenneet jo toistamiseen saamaan taakseen äänestäjistä nuoret, naiset ja latinot. Romneyn tuki tuli paljolti iäkkäiltä valkoisilta miehiltä. Republikaanien kannalta kannatuksen kehitys näyttää synkältä. Tässä voi piillä mahdollisuus uuteen asetelmaan ja vastakkainasettelun lieventymiseen.

Republikaanien on uudistettava politiikkaansa, puhuteltava uusia kasvavia väestöryhmiä, kuten latinoja. Republikaanien tiukka verojen korottamista ja sosiaalietuuksia vastustava linja on siis aidossa testissä.

Vierailin itse neljä vuotta sitten demokraattien puoluekokouksessa Denverissä, kun Obama asetettiin presidenttiehdokkaaksi. Innostus oli tuolloin valtaisa, käsin kosketeltava. Näissä vaaleissa ei vastaavaa hurmosta ollut nähtävillä. Obama taisi tällä kertaa voittaa jalkatyöllä.

Vaalitulos antaa Obamalle selvän valtakirjan, mutta pakottaa alistumaan kompromisseihin. Kahden leirin lähentyminen avaisi uusia mahdollisuuksia talousongelmien ratkaisemisessa.

Obaman valinta jatkokaudelle on meille suomalaisille mieluisa. Obama edustaa demokraattien valtavirran liberaalia laitaa. Hänen poliittiset tavoitteensa vaikuttavat paljolti samanlaisilta, mihin meillä pohjoismaisissa hyvinvointiyhteiskunnissa on totuttu.

Ulkopolitiikassa Obama on saanut aikaan keskusteluyhteyden Venäjään, irrottanut Yhdysvaltain taistelujoukot Irakista ja luvannut kotiuttaa amerikkalaiset Afganistanista. Talouspolitiikassa hän kannattaa elvytystä pelkkien leikkauksien sijaan talouskasvun aikaan saamiseksi.

Koko maailman kannalta keskeisessä asemassa olevalle Obamalle on syytä esittää onnittelut ja voimia seuraavalle nelivuotiskaudelle.

EERO HEINÄLUOMA
on kansanedustaja ja SDP:n eduskuntaryhmän puheenjohtaja.

eero.heinaluoma@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Pitäisikö Suomen osallistua Islannin ilmatilan valvontaan?

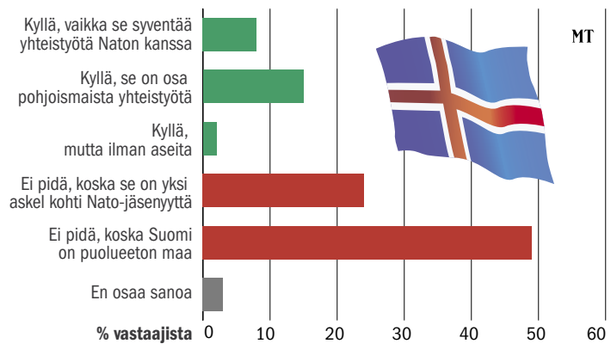

Hornetit pysyköot kotimaassa

MT:n verkkolehden viikkokysymyksen vastaajista joka toinen katsoo, ettei Suomen pidä puolueettomana maana osallistua Islannin ilmatilan valvontaan.

23 prosenttia perustelee kielteistä kantaansa Nato-jäsenyyden mahdollisella lähenemisellä. Yhtä moni eli noin neljännes olisi valmis osallistumaan alkuvuodeksi 2014 kaavailtuun ilmavalvontaan.

Ääniä annettiin ripaus yli 1 060.

Kommentit jakautuivat hyvin samaan tapaan.

Olavi Nummela katsoo monen muun tavoin, että Suomen armeija kalustoineen rahoitetaan verovaroin. ”Niiden käyttö, mukaan lukien Hornetit, on oman alueemme valvontaan. Se on erittäin oikea ja selkeä toimintavaltuus armeijallemme.”

”On tämä uskomatonta puuhastelua. Kotimaassa ollaan ajamassa armeijaa alas yhdessä poliisivoimien kanssa ja leikataan vanhustenhoivasta, nuorison tukemisesta, koulutuksesta yms. Samaan aikaan ollaan lähtemässä liput liehuen ja torvet raikaen NATO-maan ilmapuolustukseen!” ihmettelee **Seppo Valjakka**.

”Eikös sen pitäisi olla toisinpäin, että Islanti tai Nato maksaa Suomen sinne tekemistä palveluksista? Vai onko suomalaisilla kysymyksessä ns. elämysmatka?” kysyy Loppilainen.

”Todelliset kulut Hornetilla on 30 tuhatta euroa tunti. Koko reissu kuluineen tulisi olemaan 3,5–4,5 miljoonaa. Entä kauppapoliittiset vaikutukset? Ne on pitkävaikutteisia ja tehokkaita, kun Venäjän vienti tyssää”, ynnää Ilmailun ammattilainen.

”Asiaa ei voi puolustella edes pohjoismaisella yhteistyöllä. Ruotsihan lähtee aina, koska ne on messumatkoja Jas-koneiden esittelyyn”, hän lisää.

Pohjoismaisella yhteistyölläkin on puolustajansa.

”Yhteistyötä tulee syventää rauhan aikana, jotta voidaan toimia paremmin kriisinhallintatyössä muiden maiden kanssa. On väärin luulotella, että Suomi on maailman napa eikä muita maita ole olemassakaan. Suomen aluevalvontaa tulee tehostaa yhdessä muiden maiden yhteistyön rinnalla”, perustelee Kapteeni EVP.

Talvivaaran vaarat

Uusi viikon kysymys käsittelee Talvivaaran kaivoksen jätevesipäästöjä.

KAIJALEENA RUNSTEN
www.maaseuduntulevaisuus.fi